

ת"ד (ירושלים) 8896-03-21 - מדינת ישראל נ' עאטף אבו טיר

ת"ד (ירושלים) 8896-03-21 - מדינת ישראל נ' עאטף אבו טירשלומו ירושלים

ת"ד (ירושלים) 8896-03-21

מדינת ישראל

נגד

עאטף אבו טיר

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בירושלים

[17.12.2024]

לפני כבוד השופטת מיכל שביט

גזר דין

האשמה ומהלך הדיון

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות הבאות: אי שמירה על מרחק - עבירה לפי תקנה 49 לתקנות התעבורה,

תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"); נהיגה בחוסר זהירות - עבירה לפי תקנה 21(ג) לתקנות התעבורה;

התנהגות הגורמת נזק - עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה; נהיגה בשכרות - עבירה לפי סעיף 62(3)

לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

2. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 02.03.2021, בסמוך לשעה 20:40, נהג הנאשם ברכב פרטי, שפרטיו בכתב

האישום, בשדרות שמואל מאיר בירושלים לכוון חומת שמואל. אותה עת נסע הנאשם בעקבות רכב פרטי, שפרטיו

בכתב האישום (להלן: "הרכב המעורב"). הנאשם נהג בחוסר זהירות בכך שלא שמר מרחק מספיק אשר יאפשר לו

לעצור את רכבו בכל עת והתנגש ברכב המעורב מאחור. כתוצאה מהתאונה ניזוקו שני כלי הרכב ונהג הרכב המעורב

נפגע ונזקק לטיפול רפואי. אותה עת נהג הנאשם כשהוא שיכור בכך שבדוגמה של אוויר נשוף שלו נמצא כי ריכוז

האלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף הינו 1,202 מק"ג.

3. במסגרת בקשת המאשימה לפסילת רישיון הנהיגה של הנאשם עד לתום ההליכים המשפטיים, נפסל רישיונו מיום

4.04.2021 ועד לתום ההליכים המשפטיים. ביום 11.11.2021 קבע בית המשפט, לפי בקשת הנאשם, כי הפסילה

תעמוד בתוקף עד לתום ההליכים המשפטיים "ואף מעבר ל-6 חודשים". ביום 07.09.2023 נעתר בית המשפט

לבקשת הנאשם לקציבת הפסילה באותו המועד. סה"כ ריצה הנאשם פסילה בת 29 חודשים.

תסקירי שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות

4. בעניינו של הנאשם נערכו ארבעה תסקירים לעונש, בין התאריכים 04.07.2022 - 01.10.2024: בתסקיר הראשון תואר הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, דאז בן 48, פרוד מאשתו מזה מספר שנים ומחוסר עבודה. צוין כי לדבריו נוהג לשתות במצבים רגשיים מורכבים, בהם רוצה להירגע, אולם מסר כי מאז אירוע העבירה הפסיק לצרוך אלכוהול ונוקט בדרכים חלופיות להרגעה עצמית. שלל שימוש בכל סוגי הסמים. שירות המבחן עמד על כך שהנאשם נעדר הרשעות בפלילים אך נשפט בשנת 2016 בגין עבירות נהיגה ברכב בהיותו שיכור ובקלות ראש, סטייה מנתיב הנסיעה תוך הפרעה לתנועה ונהיגה בחוסר זהירות, מתאריך 20.09.2012. בגין עבירות אלו נידון למאסר על תנאי ופסילת רישיון נהיגה בפועל. בהתייחסותו לעבירה הנוכחית, צוין כי הנאשם לקח אחריות לביצוע העבירה והביע חרטה על אופן התנהלותו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה יכולת לקיחת אחריות על העבירה, מבטא רצון לתפקוד תקין והימנעות מביצוע עבירות בעתיד. גילה הבנה ומודעות ראשונית לדפוס החזרתי של העבירה וגילה פתיחות להשתתפות בהליך טיפולי, אשר יסייע לו בהעמקת המודעות וההתבוננות העצמית בנושא זה. בצד זאת צוין כי הליכים קודמים שהתקיימו נגדו לא היוו עבורו גורם מרתיע ומציב גבול. שירות המבחן מצא כי ישנה חשיבות לשלב את הנאשם בטיפול על מנת להקטין את הסיכון להישנות עבירות בעתיד. על כן בא בהמלצה על הטלת צו מבחן לשנה וכן על הטלת צו של"צ בהיקף נרחב של 200 שעות כענישה מוחשית וכן הטלת מאסר על תנאי כעונש מרתיע צופה פני עתיד.

בתסקיר השני צוין כי בתקופת הדחייה השתלב הנאשם בקבוצה פסיכו-חינוכית בשירות בנושא של אלכוהול ונהיגה, במשך כחמישה חודשים. תואר התהליך החיובי אותו עבר לאורך התהליך הקבוצתי. עלה הרושם כי ישנו צורך בטיפול המשך מעמיק יותר בתחום ההתמכרויות כדי להעריך את מצבו כיום בצורה ברורה יותר. תואר התהליך החיובי אותו עובר הנאשם בחייו האישיים, בכלל זאת כניסתו מחדש למעגל העבודה. שירות המבחן מצא כי יש מקום לנצל את הסיטואציה המשפטית כדי לדרבן את הנאשם להמשיך ולהעמיק בטיפול במסגרת טיפול פרטני ביחידת של"מ. על כן חזר על המלצתו להטלת צו מבחן לשנה, במסגרתו ישולב הנאשם בטיפול כאמור, לאחר שהביע את נכונותו לכך, בנוסף להטלת צו של"צ ומאסר על תנאי בהתאם לאותה המלצה.

בתסקיר השלישי דווח כי הנאשם פנה ליחידת של"מ לצורך התחלת טיפול פרטני, ושירות המבחן אף פעל לקידום שילובו ביחידה, אולם עקב המתנה הקשורה ביחידת של"מ ומסיבות שאינן תלויות בנאשם טרם שולב בטיפול. שירות המבחן חזר על המלצתו.

- בתסקיר המסכם, מיום 01.10.2024, דווח כי הנאשם השתלב בטיפול פרטני ביחידת של"מ בתאריך 14.01.2024, כאשר מתחילת הדרך מתמיד בהגעתו לטיפול ביחידה אחת לשבועיים. צוין כי על פי התרשמות היחידה אינו צורך אלכוהול ואין חשד לשימוש פעיל. התקשה להעמיק בטיפול על רקע דפוסיו האישיותיים ויכולותיו המילוליות והקוגניטיביות הדלות, ולא בשל העדר מוטיבציה. לסיכום הדברים, עמד שירות המבחן על היכרותו הממושכת עם הנאשם מזה כשנתיים, במהלך שיתוף פעולה עם השירות באופן חיובי ומתקדם, הגיע לפגישות כנדרש, השתתף בקבוצה טיפולית בשירות בתחום האלכוהול והנהיגה, גילה יוזמה בפנייה ליחידה העירונית של"מ לטיפול בהתמכרויות, התמיד בטיפול מזה כתשעה חודשים ומיצה אותו. שירות המבחן התרשם מהפקת לקחים מההליך הפלילי הנוכחי והעריך כי ניתן לסיים את ההליכים בעניינו בשלב זה, בענישה שיקומית אשר תיקח בחשבון את מאמצי השיקום שעשה עד כה. בנסיבות המתוארות, מצא שירות המבחן כי לא נדרש עוד צו מבחן בעניינו של הנאשם, באשר להערכתו הטיפול בו מוצה במסגרת תקופות הדחייה. לאור האמור חזר על המלצתו להטלת צו של"צ בהיקף נרחב של 200 שעות, כענישה מוחשית, בצד הטלת מאסר על תנאי כעונש מרתיע צופה פני עתיד.
5. להשלמת התמונה, יצוין כי ביום 20.11.2024 הוגשה בעניינו של הנאשם חוות דעת הממונה על עבודות השירות, לפיה נמצא הנאשם מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות. ראיות המאשימה וטיעוניה לעונש
6. ב"כ המאשימה הגישה תדפיס מידע פלילי ותדפיס מידע פלילי-תעבורה בעניינו של הנאשם (מוצג "ת/1"). מתדפיס המידע הפלילי עולה, כי הנאשם נעדר עבר פלילי. מתדפיס המידע התעבורתי עולה כי הנאשם אוזח ברישיון נהיגה משנת 1996 ולחובתו נרשמה הרשעה אחת בלבד: הרשעה מיום 12.04.2016, בעבירות דומות מיום 20.09.2012, של נהיגה בקלות ראש ובחוסר זהירות, סטייה מנתיב הנסיעה תוך הפרעה לתנועה ונהיגה ברכב בהיותו שיכור. בגין הרשעה זאת הוטלו עליו פסילת רישיון לתקופה בת 24 חודשים בניכוי 60 ימי פסילה מנהלית ומאסר על תנאי של 7 חודשים למשך 3 שנים לעבירות השכרות השונות ולעבירה של נהיגה בזמן פסילה.
7. ב"כ המאשימה עמדה על הסכנה המוחשית למשתמשי הדרך אותה יצר הנאשם בנהיגתו ברכב בהיותו שיכור ברמה כה גבוהה, סכנה אשר התממשה עת התנגש ברכב שנסע לפניו. לדבריה, רק במזל לא נגרמו חבלות של ממש לנהג הרכב המעורב ולנאשם עצמו.
8. תוך הפנייה לפסיקה, טענה כי מתחם הענישה לנוהגים בשכרות ברמה גבוהה נע ממאסר בן מספר ימים ועד מאסר של למעלה מ-15 חודשים ופסילה של 3 שנים ומעלה. כאשר חוברת לעבירה זאת אחריות לגרימת תאונת דרכים, המתחם עולה בהתאם.
9. לדבריה, בשום לב להרשעתו הקודמת של הנאשם, מ-2016, בעבירות דומות, בגינה נגזרו עליו פסילה בת 24 חודש ומאסר מותנה, שלא הרתיעוהו מלשוב על מעשיו, יש למקמו כעת בחלק העליון של המתחם ולהטיל עליו מאסר בפועל וכן פסילה ממושכת.
10. בהתייחס להמלצת שירות המבחן בתסקיריו, טענה ב"כ המאשימה כי אין לקבלה, נוכח החזרתיות בגרימת תאונת דרכים בעת נהיגה בשכרות והואיל והשיקום במקרה זה, לדבריה, אינו מוחלט.
11. נוכח האמור לעיל ביקשה כי יושתו על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילה למשך 5 שנים, פסילה מותנית וקנס.

טיעוני הנאשם לעונש

12. ב"כ הנאשם דחה את טענת ב"כ המאשימה ביחס לטיב שיקומו של הנאשם. לדבריו, אמירה זאת אינה מביאה בחשבון את ההתרשמות החיובית של קצינת המבחן ואת קביעתה כי לא נדרש עוד צו מבחן בעניינו של הנאשם, לאחר שהליך השיקום הושלם. לדבריו, על בית המשפט לפעול בהתאם לסמכות הנתונה לו לפי סעיף 40ד לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ולסטות לקולא ממתחם הענישה עקב שיקומו האמתי של הנאשם, כפי שנעשה בשורה ארוכה של פסקי דין, אליהם הפנה.

13. עוד טען, כי ממילא לא ניתן כל הסבר באשר ל"עליית המדרגה" המבוקשת בענישה, מענישה של מאסר מותנה בגין ההרשעה הקודמת ועד לדרישה הנוכחית להטלת מאסר של 12 חודשים בפועל.

14. ב"כ הנאשם פרט את נסיבותיו האישיות והכלכליות של הנאשם, והוסיף על האמור בתסקיר שירות המבחן, כי לדברי הנאשם בעקבות השתתפותו בהליך הטיפול אף הכיר אישה לה התארס והוא מתעתד להינשא בקרוב. 15. בסיכום טיעוניו, ביקש ב"כ הנאשם כי בית המשפט יאמץ את המלצת שירות המבחן, יטיל עליו 250 שעות של"צ, יסתפק בפסילה אותה ריצה בת 29 חודשים וכן יטיל עליו עונשים צופי פני עתיד.

16. הנאשם, בדברו האחרון, לקח אחריות מלאה למעשיו, קיבל על עצמו את הדין וציין כי עבר ועודנו עובר שיקום מצליח, תוך שלמד להציב לעצמו "הרבה גבולות".

דין

הכללים לגזירת העונש

17. חוק העונשין קובע בחינה בת שלושה שלבים שעל בית המשפט לבצע בבואו לגזור את עונשו של הנאשם. בשלב ראשון, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בשלב זה על בית המשפט לבחון את מכלול השיקולים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה. בשלב שני, על בית המשפט לבחון את קיומם של חריגים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע, בשל קיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או צורך מיוחד בהגנה על הציבור. אם בית המשפט לא מצא לחרוג ממתחם העונש שקבע, אזי יעבור לשלב השלישי, בו עליו לקבוע מהו העונש ההולם לנאשם בתוך המתחם (ראה: ע"פ 2918/13 א' אחמד דבס נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.07.13)).
18. הואיל והנאשם הורשע בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, בהתאם להוראת סעיף 40ג(א) לחוק העונשין ייקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק לאירוע כולו ויגזר על הנאשם עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.
- חומרת העבירה והעונש ההולם למי שגורם לתאונת דרכים תוך שהוא נוהג בשכרות
19. נהיגה בשכרות מסכנת באופן ממשי את שלומם וביטחונם של משתמשי הדרך והינה גורם מרכזי לגרימת תאונות דרכים. במהלך השנים חזרה הפסיקה והדגישה את החומרה הרבה הטמונה בעבירה של נהיגה בשכרות, את הסכנה הרבה הנגרמת בעטייה ואת הצורך להיאבק בה. כך, למשל, נאמר ברע"פ 8135/07 גורן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.02.2009) "אכן, לא יתכן חולק כי השכרות היא אחת מאמות כל חטאת בתחום התעבורה. הנוהג שיכור מסכן לא רק את עצמו, אלא את כל סביבתו בכביש ואף הולכי רגל, ואין צורך להכביר מלים על כך. תופס הגה והוא שיכור - הוא כמכונת מוות נעה. המחוקק נתן לכך ביטוי ברור בצורות שונות. על כן, ראוי מאבקן של רשויות האכיפה להגשים את רצון המחוקק, ובתי המשפט מצווים לתת לכך יד." (רע"פ 8135/07 גורן נ' מדינת ישראל, 11.02.2009). כן ר' דבריקב' השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 2508/11 סמולנסקי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 31.03.2011): "כידוע, נהיגה במצב של שכרות מסכנת את חייהם של הנוהגים בכביש והיא מהווה גורם מרכזי למספרן הרב של תאונות הדרכים. לכן, יש לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה ולהעניש בחומרה נהגים הנתפסים כאשר הם נוהגים בשכרות". הדברים נכונים מקל וחומר מקום בו, כמו במקרה דנן, הסיכון הטמון בעבירת הנהיגה בשכרות התממש על ידי גרימת תאונת דרכים, אף כי בדרך נס תוצאותיה לא היו חמורות.
20. הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בו: כעולה מן האמור לעיל, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם הוא שמירה על חיי אדם והגנה על שלומם וביטחונם של משתמשי הדרך. על אף שבסופו של יום הסתיים האירוע ללא פגיעה ממשית בגוף או בנפש, יש לקבוע כי מידת הפגיעה בערך החברתי היא משמעותית, זאת בשלבים לב לרמת השכרות הגבוהה בה נמצא הנאשם בנהיגתו, אשר יצרה סיכון מוגבר למשתמשי הדרך, וכן נוכח העובדה כי הסכנה אמנם התממשה בגרימת תאונת דרכים, אף אם תוצאותיה היו קלות.
21. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי מחד גיסא לרמת השכרות הגבוהה והחריגה שנמצאה בדגימת האוויר הנשוף אותה מסר הנאשם ומאידך גיסא לכך שבסופו של יום תוצאותיה של התאונה היו קלות, הגם שעלול היה להיגרם נזק רב בגינה.

22. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי בתי המשפט נקטו ענישה מוחשית וקונקרטית בעבירות דומות לעבירות בהן הורשע הנאשם אשר כוללת, על פי רוב -אך לא תמיד - רכיב של מאסר בפועל. יחד עם זאת, תקופת המאסר שהוטלה בתיקים דומים הינה מגוונת ונעה ממאסר קצר בעבודות שירות ועד מאסר של מספר חודשים מאחורי סורג ובריח, בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה והחומרה המתבקשת מכל אירוע. להלן מספר דוגמאות:
רע"פ 7022/13 דמיטרי פשקוב נ' מדינת ישראל (פורסם נבו, 08.12.2013) - המבקש הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות נהיגה בשכרות, נהיגה בקלות ראש וגרימת תאונה בה נפגע אדם ונגרם נזק. נגזרו עליו 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט לתעבורה עמד על התמכרותו רבת השנים לסמים ולאילוהול וכישלונו של ניסיון הגמילה. כן הודגשה כמות האילוהול הגבוהה שהייתה בגופו עת נהג. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה, לאחר שגם בבית המשפט המחוזי ניתנה לו אפשרות לעבור הליך גמילה מלא והוא כשל בכך. בקשת רשות ערעור נדחתה, לאחר שנפסק כי עונש המאסר שהוטל על המבקש אינו קל ואולם, הוא אינו סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת.

רע"פ 4248-06 רומן גולדקין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 30.07.2016) - המבקש הורשע בבימ"ש השלום לתעבורה בגין עבירות של נהיגה בשכרות; נהיגה בקלות ראש; התנהגות הגורמת נזק; סטייה מנתיב נסיעה, חצית קו הפרדה רצוף. על המבקש נגזר עונש של מאסר בפועל ל-4 חודשים; מאסר על תנאי ל-12 חודשים; פסילה בפועל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 שנים וקנס כספי. על גזר-הדין ערער המבקש לבית-המשפט המחוזי, אך הערעור נדחה.בקשת רשות ערעור נדחתה בין היתר בשל התעלמות המבקש מהצעת שירות המבחן, כי יפנה לגורם מקצועי אשר יוכל לסייע לו להיגמל.

רע"פ 9679/10 ארז מגן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 04.01.2011) - נותר על כנו (לאחר שני הליכי ערעור) גזר דינו של בית המשפט לתעבורה, אשר השית על הנאשם, שהורשע ברשלנות, גרימת נזק לאדם או רכוש, סטייה מנתיב ונהיגה בשכרות מכוח סירוב, עונש של 35 חודשי פסילה וכן 45 ימי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים.
רע"פ 3209/10 אריאל מגר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 26.08.2010) - המבקש הורשע בעבירה של גרימת נזק לרכוש או אדם; עבירה של רשלנות; עבירה של סטייה מנתיב וכן עבירה של נהיגה בשכרות. בימ"ש השלום גזר עליו עונש של פסילת רישיון הנהיגה לתקופה של שלוש שנים; קנס בסך 10,000 ש"ח; וכן חודש מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים. ערעור שהגיש המבקש התקבל חלקית לעניין גזר-הדין, כך שהקנס הופחת לסך של 5000 ₪. בקשת רשות ערעור נדחתה.

עפ"ת (מרכז) 46805-11-15 עופר בראמי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 19.05.2016) - המערער הורשע בעבירות של נהיגה בשכרות מכוח סירוב, סטייה מנתיב נסיעה, נהיגה ברשלנות וגרימת נזק ונגזרו עליו 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, פסילת רישיון הנהיגה למשך 32 חודשים (בניכוי שני חודשי פסילה מנהלית), 6 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים, קנס בסך 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. ערעורו נדחה.

עפ"ת (ת"א-יפו) נטליה גלפר נ' מדינת ישראל (פורסם נבו, 04.09.2014) - המערערת הורשעה בנהיגה בשכרות (בבדיקת ינשוף נמצא שבכל ליטר אוויר נשוף מריאותיה היו 1,075 מק"ג אלכוהול), במהלכה גרמה לתאונת דרכים כאשר סטתה שמאלה ופגעה במונית. בשל אותה תאונה נפגעו שני כלי הרכב, לא היו נפגעים. בית משפט קמא דן אותה ל-3 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, פסילה למשך 40 חודש ועונשים נלווים. בית המשפט המחוזי פסק כי בית קמא הטיל עונש הולם. אמנם מדובר בנהגת שאין לה עבר תעבורתי מכביד, אמנם בתאונת הדרכים לא נגרם נזק לחיי אדם ובריאותם, אבל העובדה שהמערערת, אחרי שהיא שותה, היא מגיעה לרמת שכרות כה גבוהה ועולה על ההגה, מצדיקה ענישה המחזיקה בחובה גם עונש של מאסר בפועל, כפי שקבע בית משפט קמא. יחד עם זאת, בשל אותן נקודות לקולא והעובדה שמדובר באם חד-הורית לשני ילדים שאינם עומדים ברשות עצמם ואשר היא מפרנסת אותם, מצא בית-המשפט בנסיבות מיוחדות של תיק זה להיעתר לערעור בהיבט של המאסר בפועל וביטל עונש זה, תוך הותרת יתר רכיבי הענישה, בכללם רכיב המאסר על תנאי, על כנם.

עפ"ת (ת"א-יפו) ישראל אנה גרינברג נ' מדינת ישראל (פורסם נבו, 03.07.2014) - המערער הורשע בנהיגה בשכרות (נמצא שהיה נתון תחת השפעה כבדה של משקאות משכרים, כשל במבחן מאפיינים, סרב להיבדק), במהלכה גרם לתאונת דרכים בכך שסטה שמאלה כיוון נסיעתו, פגע במונית חונה, המשיך למדרכה ופגע בעץ. בית המשפט גזר עליו 45 ימי מאסר בפועל, ארבע שנות פסילה ועונשים נלווים. ערעורו נדחה, תוך שנפסק כי בנסיבותיו של המקרה אכן עונש מאסר בפועל צריך שיהיה ברף העליון של מתחם הענישה.

עפ"ת (באר-שבע) 35900-05-13 פדל טבאחי נ' מדינת ישראל (פורסם נבו, 07.08.2013) - המערער הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של נהיגה בשכרות, נהיגה בקלות ראש, וסטייה מנתיב נסיעה שהביאו לתאונת דרכים, בה ניזוקו כלי הרכב ומעקה הבטיחות. כמות האלכוהול שנדגמה היתה 895 מק"ג אלכוהול בליטר אוויר נשוף. בית משפט קמא גזר על המערער עונשים של 34 חודשי פסילת רישיון נהיגה, 250 שעות של"צ, קנס ועונשים מותנים. נוכח עברו התעבורתי הנקי, נכותו ועיסוקו בנהיגה קיצר בית המשפט המחוזי את תקופת הפסילה והעמידה על 27 חודשים, המהווים את צרוף פסילות המנימום בגין עבירת השכרות ועבירת נהיגה בקלות ראש.

עפ"ת (נצרת) 8701-07-12 מיכאל גונצרוב נ' מדינת ישראל (פורסם נבו, 02.10.2012) - המערער הורשע בנהיגה בשכרות (בבדיקת נשיפה נמצא ריכוז של 1,475 גרם אלכוהול בליטר אוויר נשוף), נהיגה בקלות ראש והתנהגות הגורמת נזק. בית משפט קמא הרשיעו, לאחר שמיעת ראיות, והשית עליו 5 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים, 6 שנות פסילה בפועל, 12 חודשי פסילה על תנאי לשלוש שנים, וקנס בסך 2,500 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורו על חומרת העונש, בציינו כי מדובר בעולה חדש, נעדר כל הרשעה בעבירות תעבורה, שלפי תסקיר שירות המבחן חדל לנהוג מיד והוא מנסה להיגמל מן השתייה. שירות המבחן המליץ להימנע ממאסר ולהשית של"צ. בית המשפט המחוזי קבע כי בנסיבות העניין אין להטיל כלל מאסר, ואף לא של"צ, קצב את תקופת המאסר המותנה ל-4 חודשים ל-3 שנים ועונש הפסילה קוצר ל-3 שנים. יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם.

עפ"ת (י-ם) 42055-04-10 שרון אבילחאק נ' מדינת ישראל (פורסם נבו, 04.10.2010) - בית המשפט המחוזי קבע, בנסיבות דומות, כי על אף שעונש מאסר בפועל ראוי בעבירות מהסוג דן הרי שבהתחשב בכך שמדובר בעבירת שכרות ראשונה, בעברו התעבורתי של המערער שאינו מכביד ביותר ובנסיבות אחרות שפורטו על ידי הסניגור, עונש המאסר שהושת על המערער בסך 40 יום יבוטל ובמקומו יושת עליו מאסר על תנאי לתקופה של שלושה חודשים שלא יופעל אלא אם כן יעבור המערער בתוך תקופה של שלוש שנים עבירה של שכרות לפי סעיפים 62 או 63; כמו כן יעמוד הקנס ע"ס 2,500 ₪ (במקום 1,000 ₪ שנקבע בגזר הדין); יתר חלקי גזר הדין, ובהם 24 חודשי פסילה מלהחזיק רישיון נהיגה, יישארו בתוקפם.

ע"פ (ירושלים) 4966/09 בן עמי שמעון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.01.2010) - בגין נהיגה בשכרות גבוהה של 800 מיקרוגרם וסטייה מנתיב תוך כדי פגיעה בשבעה רכבים חונים הושת על ידי ערכאה קמא מאסר בפועל בן 45 ימים, מאסר על-תנאי לתקופה של 7 חודשים למשך 3 שנים, פסילה לתקופה של שלוש שנים, וקנס בסך 3,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל ערעור והפחית את ימי המאסר בפועל ל- 14 יום וזאת בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם והעובדה שהיה בעל עבר תעבורתי קל יחסית.

23. לעניין תקופת פסילת הרישיון בגין עבירת הנהיגה בשכרות, על פי הוראת סעיף 39א לפקודת התעבורה על בית המשפט להטיל על אדם שהורשע בעבירה של נהיגה בשכרות לבדה פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה שלא תפחת משנתיים ימים. בית המשפט רשאי להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר רק אם מתקיימות נסיבות מיוחדות אותן עליו לפרש בפסק הדין. בית המשפט העליון עמד על כך שמדיניות הענישה המחמירה מתחייבת בעבירה של נהיגה בשכרות לשם חיזוק ההרתעה ושינוי תרבות הנהיגה בחברה (ראו למשל רע"פ 8387/06 איילא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 01.11.2006)). לכן נקבע כי סטייה מפסילת המינימום תעשה בצורה מצומצמת ככל הניתן (רע"פ 5510/12 בון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.07.2012)). מהפסיקה עולה כי עונש פסילה בגין נהיגה בשכרות אשר גרמה לתאונת דרכים יכול שיגיע עד 60 חודשי פסילה בנסיבות המתאימות (ר' למשל ע"פ (מחוזי-ים) 2074/08 עמרם רפאל כהן נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו 28.04.2008).

24. בחנתי את הפסיקה אליה הפנתה המאשימה ומצאתי כך:

ברע"פ 448/08 משה יוסף נ' מדינת ישראל (21.01.2008, פורסם נבו) נגזרו על הנאשם, שנתפס נוהג ברכב ביום 01.01.06 כשמידת האלכוהול בדמו הייתה 940 מק"ג אלכוהול לליטר אוויר נשוף, וכשרישיונו פקע פחות משישה חודשים קודם לכן, מאסר בפועל לתקופה של שנה, פסילה בת 18 חודש ועונשים נלווים. בית המשפט התחשב בכך שזמן קצר קודם לכן, ביום 27.11.05, נתפס הנאשם כשהוא נוהג ברכב כשמידת האלכוהול בדמו הינה 795 מק"ג לליטר אוויר נשוף. בנוסף צוין שם כי לנאשם עבר פלילי, הכולל גם גזר-דין משנת 2004 בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. בית המשפט המחוזי הפחית את תקופת המאסר לתשעה חודשי מאסר לריצוי בפועל והותיר את יתר רכיבי הענישה על כנם. בקשת רשות ערעור נדחתה, תוך שבית המשפט שם דגש על החזרתיות בביצוע העבירות בפרק זמן קצר. לטעמי, אין הדבר דומה לענייננו, מהטעם שבניגוד למקרה האמור, בו בוצעו שתי העבירות תוך פרק זמן של כחודש בלבד, בענייניו של הנאשם חלפו כשמונה שנים וחצי בין אירוע אחד למשנהו. כמו כן, בניגוד לאותו מקרה, נעדר הנאשם דן עבר פלילי. בנוסף, במקרה שלפני, שלא כמו בנסיבות פסה"ד הנ"ל, עבר הנאשם הליך שיקום ממושך, בפרק זמן העולה על שנתיים.

ברע"פ 2508/11 רומן סמולנסקי נ' מדינת ישראל (31.03.2011, פורסם נבו), הורשע נאשם בנהיגה בשכרות, כשבבדיקת ינשוף שנערכה לו נמצא 1,145 מק"ג אלכוהול בליטר אוויר נשוף, וכן בעבירה של נהיגה בקלות ראש. בית המשפט לתעבורה גזר עליו מאסר מותנה, פסילה בת 40 חודש ועונשים נוספים, ללא מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, בהתייחסו לכמות האלכוהול החריגה, לכך שהנאשם נכשל בבדיקת המאפיינים שנערכה לו ולכך שלפני 7 שנים נתפס בהיותו נוהג שיכור בשיעור אלכוהול דומה. עוד התייחס לכך ששירות המבחן נמנע מהמלצה בעניינו. על כן הטיל על הנאשם עונש של ארבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל, בקבעו כי בהתאם למדיניות הענישה העונש הראוי הינו מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור נדחתה. לכאורה, דומות נסיבותיו של מקרה זה לעניינו, אלא שבמקרה שלפני, בשונה מנסיבות אותו עניין, שירות המבחן מסר המלצה בעניינו של הנאשם, והמלצתו הינה להטלת עונש של"צ ומאסר על תנאי, לאור שיקומו הממושך של הנאשם.

25. כמו כן, אתייחס לפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם:

נ"ב (תעבורה פ"ת) 2453-07-15 מדינת ישראל נ' אבו טיר (12.04.2016) - עסקין בגזר-הדין שניתן במסגרת הרשעתו הראשונה של הנאשם שלפני. שם קיבל בית המשפט את הסדר הטיעון שנערך בין הצדדים, לפסילה בת שנתיים, פסילה על תנאי, מאסר על תנאי וקנס. בטיעונים לעונש צוין כי אין לנאשם הרשעות קודמות והוא נעדר עבר פלילי, הכמות גדולה מאוד אבל זו תאונה עצמית, תאונת נזק. יש לציין כי אם נמנע בית המשפט ממאסר בפועל בהרשעה ראשונה, חרף רמת שכרות גבוהה, בהתאם להסדר טיעון בין הצדדים ובנסיבות שפורטו, אין בדבר ללמד כי עליו להימנע מכך גם כעת, עת נמצא הנאשם בשנית גורם לתאונת דרכים כשהוא תחת שכרות גבוה. עם זאת, יש לקבל את הטענה כי לפי עקרון ההדרגתיות בענישה תקופת המאסר הראשונה צריך שתהיה מתונה. בנוסף, הגיש ב"כ הנאשם צבר של פסקי דין שניתנו בבתי משפט לתעבורה, בהם סטו בתי המשפט לקולא ממתחם הענישה, משיקולי שיקום, לעתים אף תוך הארכת מאסר מותנה שרובץ לפתחו של הנאשם, כל מקרה בהתאם לנסיבותיו המיוחדות. אין חולק, כי בסמכות בית משפט זה לסטות לקולא ממתחם הענישה, משיקולי שיקום, כפי שנעשה באותם מקרים. ואולם, על בית המשפט לבחון אם זהו המקרה הראוי לכך.

26. שני הצדדים גם יחד הפנו לפסיקתי בתיק ת"ד 4175-08-20 מדינת ישראל נ' אברהם יעקב קרוגליאק (08.09.2022, פורסם נבו). באותו עניין, הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירות של סטייה מנתיב נסיעה, נהיגה בקלות ראש, נהיגה בהיותו שיכור, התנהגות הגורמת נזק וחוסר שליטה ברכב. גם שם, רמת השכרות שנמדדה הייתה גבוהה במיוחד (365 מיליגרם במאה מיליליטר דם). מהטעמים שפורטו שם בהרחבה, ונעוצים בעיקרם בשיקולי שיקום הנאשם, מצאתי לנכון לאמץ את המלצת שירות המבחן, להימנע מהטלת מאסר בפועל על הנאשם, וגזרתי עליו ענישה שיקומית בדמות של"צ בהיקף נרחב של 250 שעות. אינני מוצאת כי יש מקום לאבחנה אותה ביקשה המאשימה לבצע ביחס לטיב השיקום אותו עברו הנאשמים בכל אחד מהמקרים, שכן גם במקרה שלפני עבר הנאשם הליך שיקום מלא, בתקופה ממושכת העולה על שנתיים, במהלכה עמד בקשר רציף עם הרשויות ומילא את כל המוטל עליו. עם זאת, באותו עניין, עמדו לזכות הנאשם גם העובדה שלא הורשע מעולם בעברו בעבירת שכרות, כמו גם גילו המבוגר ונסיבותיו האישיות המיוחדות. אין כן במקרה דנן, בו עומדת לחובתו של הנאשם הרשעה דומה, בנסיבות אירוע דומות, הגם שהיא מצויה בעברו הרחוק.

27. בהתחשב בכל האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם הענישה לעבירה אותה ביצע הנאשם נע ממאסר קצר שירוצה בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריאח ופסילה שבין 27 חודשים לחמש שנים. העונש הראוי לנאשם

28. בהתאם להוראת סעיף 40יא לחוק העונשין, בגזירת העונש המתאים לנאשם רשאי בית המשפט להתחשב בנסיבותיו האישיות והמיוחדות של הנאשם, שאין קשורות בביצוע העבירות, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם. בכלל זאת, רשאי בית המשפט להתחשב באלו: הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו; הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומרשעתו; נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב; מאמציו הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה; שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק; התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה; נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה; חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה; עברו הפלילי של הנאשם או העדרו.

29. בהתאם להוראת סעיף 40ד לחוק העונשין, רשאי בית המשפט אף לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, זאת אם מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, ובכפוף לסייג הקבוע בס"ק ב', החל כאשר היו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה (ראה בעניין זה ע"פ 1903/13 חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל (פורסם נבו, 14.07.13)).

30. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם, הבאתי בחשבון את אלו: מחד גיסא, נתתי דעתי לכך שהרשעתו הנוכחית של הנאשם הינה הרשעה שנייה מסוגה, כאשר נסיבות ביצועה - שכרות גבוהה במיוחד, בצרוף סיכון שהתממש בגרימת תאונת דרכים, הגם שתוצאותיה קלות - קרובות מאוד לנסיבות ביצוע העבירות בהן הורשע בעבר. ככלל, אירוע חוזר מסוג זה מצדיק הטלת מאסר בפועל לתקופה בת מספר חודשים.

מאידך גיסא, אין להתעלם מעובדות אלו:

· הרשעתו הקודמת הנזכרת של הנאשם הינה הרשעתו היחידה, מאז הוציא רישיון נהיגה בשנת 1996, לפני כ-28 שנה. כמו כן, אותה הרשעה הינה מיום 12.04.2016, בעבירה שמועד ביצועה הינו 20.09.2012, כך שחלף זמן ניכר בין אירוע אחד למשנהו.

· הנאשם נעדר כל עבר פלילי.

· הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו, הודה בהזדמנות הראשונה וחסך זמן שיפוטי יקר. גם מדבריו האחרונים, במסגרת הטיעונים לעונש, ניכר כי קיבל עליו את הדין, הפנים את חומרת מעשיו ולמד את הלקח הנדרש.

· הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן, השתתף בקבוצה טיפולית בשירות בתחום האלכוהול והנהיגה, במשך מספר חודשים, גילה יוזמה בפנייה ליחידה העירונית של"מ לטיפול בהתמכרויות, התמיד בטיפול מזה כתשעה חודשים ומיצה אותו, עד כי שירות המבחן הגיע למסקנה שלא נדרש עוד להטיל בעניינו צו מבחן.
· לנאשם נסיבות אישיות שתוארו ארוכות בתסקירי שירות המבחן, שאין זה המקום לפרטן. הנאשם הצליח לעלות על דרך המלך ולהשתלב במעגל העבודה והוא אף מתעתד לשאת בקרוב אישה.
· רישיונו של הנאשם נפסל, בהסכמתו ואף לבקשתו, לתקופה ממושכת של 29 חודש, באופן בו בתקופת שיקומו נמנע כליל מנהיגה.

· בשם לב להליך השיקום הממושך, חלף פרק זמן ארוך ממועד ביצוע העבירה ועד לגזירת הדין עתה.
31. במכלול האמור לעיל, סבורני כי לו עמדה לנאשם הרשעה זאת לבדה, ללא קודמתה, נכון היה לאמץ את המלצת שירות ולהימנע כליל ממאסר, תוך הטלת ענישה שיקומית בדמות של"צ. אולם, בנסיבות בהן לא הביאה ענישה של מאסר מותנה, בגין הרשעתו הקודמת, להרתעה הנדרשת, ובאיזון הנדרש בין שיקומו של הנאשם לשמירת שלום הציבור ובטחונו, מצאתי כי יש בהליך השיקום אותו עבר הנאשם כמו גם ביתר נסיבותיו המקלות המתוארות כדי להצדיק את הטיית עונשו אל עבר הרף התחתון של המתחם, בהטלת מאסר מתון שירוצה בעבודות שירות, גם אם לא אל מחוצה לו ממש.

32. בהתחשב בכל האמור לעיל, אני דנה את הנאשם לעונשים שלהלן:

(1) תשלום קנס בסך 2,000 ₪. הקנס ישולם בחמישה תשלומים חודשיים, הראשון בהם ישולם לא יאוחר מיום 25.03.2025.

ככל שקיימת הפקדה בתיק לטובת הנאשם, היא תקוזז לטובת הקנס. היתרה, ככל שתיוותר, תושב לנאשם, הכל כפוף לעיקול אם ישנו.

סכום הקנס יועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה.

הקנס ישולם לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.

מוקד שירות טלפוני ברשות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון 052-35592000-0.

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

(2) פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 30 חודשים בניכוי פסילה עד תום הליכים אותה ריצה ובמצטבר לכל פסילה אחרת.

הנאשם יפקיד רישיונו או אישור משרד הרישוי על העדר רישיון, במזכירות בית המשפט, לא יאוחר מיום 25.03.2025. תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

(3) פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, זאת על תנאי למשך 3 שנים.

(4) אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך חודש. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות. על הנאשם

להתייצב ביום 20.01.2025 עד לשעה 10:00 בבוקר, בפני הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת

עבודות שירות, ליד כלא באר שבע, לצורך קליטה והצבה.

תשומת לב הנאשם שעליו לבצע את כל העבודות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות עפ"י הנחיות שתינתנה לו מעת לעת ע"י הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מידית של עבודות השירות ולריצוי עונש מאסר בפועל.

(5) אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] שעניינה נהיגה בפסילת רישיון, וגם או אם יעבור עבירת נהיגה בשכרות או נהיגה תחת השפעת סמים או אלכוהול.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז כסלו תשפ"ה, 17 דצמבר 2024, במעמד הנוכחים.